

COVID-19: Kontraktbrud og forsikringsdækning

Anders Julius Tengvad
Partner

Jacob Thomsen
Partner

Christian Benedictsens-Nislev
Partner, MBA, LL.B.

Udbruddet af COVID-19 og de restriktioner, der er indført for at bekæmpe spredningen af virusset, har medført tab for virksomheder samt besværliggjort opfyldelsen af kontraktuelle forpligtelser. Virksomheder bør gøre sig klart, om de kan aktivere deres forsikringsdækning for at beskytte sig imod tab og erstatningsansvar i forbindelse hermed.

Verdenssundhedsorganisationen, WHO, har på et pressemøde den 11. marts 2020, erklæret COVID-19 for en pandemi. Den smitsomme sygdom har nu spredt sig over flere verdensdele, og udviklingen får stadigt større betydning for udenlandske og danske virksomheder.

Flere lande, herunder Danmark, har de seneste uger indført vidtrækkende restriktioner i forebyggelsen mod smittespredningen. Som følge heraf møder flere aftaleparter udfordringer med at opfylde deres kontraktuelle forpligtelser, arrangementer aflyses og virksomheder oplever stigende økonomiske konsekvenser.

Udbruddet af COVID-19 giver derfor anledning til en række spørgsmål om forsikringsdækning, som vil blive forsøgt besvaret i dette nyhedsbrev.

Forsikringsdækning og konsekvenserne af COVID-19

Bekæmpelsen af COVID-19, og myndighedernes tiltag i forbindelse hermed, giver anledning til en lang række uforudsete problemstillinger. Konsekvenserne er bl.a. tab for virksomheder, som er udsat for manglende eller forsinket opfyldelse af forpligtelser fra deres kontraktsparter. For virksomheder, der er forhindrede i at opfylde deres kontraktuelle forpligtelser, vil der omvendt være en risiko for, at de ifalder erstatningsansvar overfor deres kontraktsparter.

For begge forhold er det relevant at overveje, om virksomheden kan aktivere en forsikringsdækning, som kan beskytte virksomhedens økonomiske position.

Virksomheder, påvirket af COVID-19, bør derfor nøje gennemgå alle deres forsikringer for at vurdere, om der kan opnås dækning for tab eller potentielt ansvar. Forsikringsdækningen afhænger af, hvilken type forsikring, der er tale om. Nedenfor gennemgås forholdene vedrørende den almindelige erhvervsforsikring, herunder driftstabsforsikring og ansvarsforsikring.

Forsikring for driftstab

Folketinget har den 12. marts 2020, efter en hastebehandling, vedtaget ændringer til nugældende epidemilov (L 133 om Forslag til Lov om ændring af lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme). Med loven er indført en ret, for berørte ejere, til at modtage fuld erstatning, såfremt gennemførelse af foranstaltninger efter loven påkræver et ekspropriativt indgreb, jf. ændringslovens § 27. Det er dog tvivlsomt, i hvor høj grad danske virksomheder vil få gavn heraf.

I mangel af offentlig kompensation for driftstab, som følge af COVID-19, er det væsentligt om et sådant tab vil kunne dækkes af virksomhedens forsikringer.

Hvornår foreligger der et driftstab?

Driftstab, i forsikringsretlig forstand, dækker i almindelighed over en virksomheds nedgang i omsætning af varer og tjenesteydelser, som skyldes udefrakommende omstændigheder. Tab, som følge af en pandemi, herunder COVID-19, falder ikke ind under den klassiske definition af driftstab. Ikke desto mindre har forebyggelsen og bekæmpelse af smittespredningen medført en række restriktioner og påbud for danske virksomheder, der som konsekvens heraf lider et ufrivilligt og udefrakommende tab (men altså ikke skade). Tabet må derfor under visse omstændigheder, og efter en konkret vurdering, kunne karakteriseres som et driftstab.

Hvornår er tabet forsikringsdækket?

I mange tilfælde vil virksomheden være helt eller delvist dækket af en erhvervsforsikring, der tillige kan dække driftstab. En erhvervsforsikring er en aftale mellem forsikringstager og forsikringsgiver, og hvorvidt det pågældende driftstab kan kræves erstattet, vil derfor afhænge af forsikringsaftalens nærmere indhold.

Forsikringen dækker typisk tab som følge af brand, tyveri, hærværk eller anden ufrivillig skade. Skade, som forsikringsretligt begreb, er typisk defineret som fysisk skade (og ikke almindeligt formuetab), og hvis dækning forudsætter fysisk skade, vil der ikke være driftstabsdækning for et formuetab som følge af COVID-19.

Derudover vil skader, som følger "af politiske forhold", herunder strejke, lockout, offentlige påbud eller lignende, typisk være udtrykkeligt undtaget i forsikringsaftalen.

Hvorvidt der er dækning under en given forsikring, er en konkret vurdering, og det er derfor vigtigt at nærlæse virksomhedens forsikringer, for at afklare, om dette er tilfældet.

Aflyste arrangementer - særligt om eventforsikring

Et af de mest centrale værktøjer i myndighedernes bekæmpelse af COVID-19, er begrænsning af kontakten mellem mennesker, og myndighederne har løbende gentaget opfordringerne til at afholde sig fra arrangementer med først over 100 deltagere. Med ændringerne til epidemiloven, bemyndiges Sundheds- og ældreministeren desuden til at fastsætte forbud mod afholdelse af og deltagelse i større arrangementer mv., jf. ændringslovens § 6. Denne hjemmel er nu benyttet til at forbyde forsamlinger på over 10 deltagere.

Udmeldingen har medført, at en række virksomheder har set sig mere eller mindre tvunget til at aflyse eller rykke planlagte arrangementer, ligesom det må forventes, at flere større arrangementer aflyses i den nærmeste tid med store økonomiske konsekvenser til følge.

Regeringen har den 10. marts 2020 fremsat forslag om en kompensationsordning, der skal sikre arrangører af større arrangementer erstatning for deres tab, som følge af COVID-19. Rammerne for ordningen er fortsat under afklaring, og det er endnu uvist, hvilken betydning de seneste restriktioner vil få for en eventuel kompensation. Der er heller ikke, i ændringerne til epidemiloven, lagt op til, at staten dækker tab i forbindelse med aflyste arrangementer som følge af påbud. Tab vil sandsynligvis ikke være dækket af den almindelige erhvervsforsikring, men i visse tilfælde kan tabet dog være dækket af en såkaldt eventforsikring.

Eventforsikringen tilsigter at dække uforudsete og ukontrollerbare tab, der kan opstå i forbindelse med planlægningen og afholdelsen af et større arrangement. Hvorvidt tabet erstattes i medfør af eventforsikringen, vil dog afhænge af den pågældende forsikringsaftale. Det bør derfor vurderes, hvorvidt der i eventforsikringen er indgået specifik aftale om afbestilling/aflysning af arrangementet samt om – og i så fald hvordan – aftalen konkret tager stilling til tab i forbindelse med force majeure-lignende situationer, herunder ved efterlevelse af offentligt påbud.

Vigtigt at huske om forsikringsdækning

Det er vigtigt, at virksomheder gennemgår og forholder sig til bestemmelserne i deres forsikringsaftaler. Det gælder også for virksomheder, der har udtaget særlige former for forsikring, herunder forsikring for særlige brancher eller aktiviteter.

Ved tvivl om forsikringsdækning, bør der enten søges ekstern rådgivning eller rettes henvendelse til forsikringsselskabet.

Desuden er det vigtigt, at krav i forsikringspolicen, vedrørende anmeldelse, videreformidling af information og anden bistand til forsikringsselskabet, overholdes. I alle tilfælde bør forsikringsselskabet underrettes hurtigst muligt.

Fagområder Fast ejendom, Shipping og transport, Energi og forsyning, International handel, investeringer, reguleringer og compliance, Forsikringsretlige tvister, Kommercielle kontrakter, Retsager, voldgift & undersøgelser

Sektorer Consumer Goods and Retail, Technology, Agriculture and food, Shipping, transport and logistic
